

Клименко Д.В.

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ВІДПОВІДНО ДО ЇХ ЗАДАТКІВ

Здібності тісно пов'язані з загальною спрямованістю особистості.

Задатки як психофізіологічна основа здібностей детерміновані властивостями нервової системи. Сила, врівноваженість і рухливість нервових процесів, сприяючи комунікативним і волевим якостям, поліпшують діяльність, де ці якості необхідні, а слабка (чутлива) нервова система сприятлива для занять мистецтвами. Задатки виявляються у схильностях до певного виду діяльності, підвищеній допитливості, пов'язуючи здібності і темперамент [1]. Індивідуальні особливості здібностей кожної людини є результатом її розвитку. Тому для розвитку здібностей потрібні відповідні соціальні умови. Велику роль у розвитку здібностей відіграє праця. П. Чайковський писав, що натхнення не любить ... лінкуватих [2]. Задатки — первинні генетично зумовлені анатомо-фізіологічні та психічні властивості особистості, які є основою для розвитку здібностей [1]. Задатки — це не здібності, а тільки передумови до розвитку здібностей. Природні задатки до розвитку здібностей у різних людей не однакові. Цим частково і зумовлений напрям розвитку здібностей, а також тим, чи вчасно виявлено здібності, задатки і чи є умови для їх реалізації [2]. Провідну роль у розвитку здібностей відіграють не задатки, а умови життя, навчання людей, їх освіта та виховання. Між здібностями і задатками існує не однозначний, а багатозначний зв'язок. Задатки є багатозначними. Які саме здібності сформується на основі задатків, залежатиме не від задатків, а від умов життя, виховання та навчання [2]. На ґрунті одних і тих самих задатків можуть розвинути різні здібності. Задатки, які не знаходять відповідних умов для переростання у здібності, так і залишаються нерозвиненими. Від задатків не залежить зміст психічних властивостей, які входять до кожної здібності. Ці властивості формуються у взаємодії індивіда із зовнішнім світом [2]. У розвитку здібностей важливу роль відіграє оволодіння знаннями, вміннями, досвідом. Такі здібності виявляються у творчій діяльності, творчому розв'язанні складних практичних, теоретичних і художніх завдань [2]. Отже, чим розвинутіша в людини здібність, то успішніше вона виконує певну діяльність, швидше її опановує. А процес оволодіння діяльністю і сама діяльність даються їй суб'єктивно легше, ніж навчання або робота в галузі, до якої вона не має здібності [1]. Таким чином, розвиток здібностей учнів необхідний відповідно до їх задатків.

Список використаних джерел:

1. Палій А. А. Диференціальна психологія: навч. посіб. / А. А. Палій. — К.: Академвидав, 2010. — 429 с.
2. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: навч. посібник. — К.: МАУП, 2000. — 256 с.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіВ Рубан Н.П.